

Rīgas satiksme
Iepirkumu komisija

Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas satiksme”

Vestienas iela 35, Rīga, LV-1035, Latvija; reģistrācijas numurs: 40003619950;
tālrunis: +371 67 104 800, e-pasts: sekretariats@rigassatiksme.lv

Rīgā

02.07.2021.

Par atklāta konkursa “Par tiesībām noslēgt vispārīgo vienošanos par dabasgāzes piegādi” (ID Nr.RS/2021/32) nolikuma prasībām

Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme” Iepirkuma komisija (turpmāk – Pasūtītājs) no iespējamā piegādātāja ir saņēmusi vēstuli ar lūgumu sniegt skaidrojumu par nolikumā ietvertajām prasībām un papildināt nolikuma 4.pielikumā iekļauto vispārīgās vienošanās projektu.

1. Jautājums:

Piegādātājs nav atbildīgs, ja Pasūtītājam nav iespējams pārdot dabasgāzi sakarā ar to, ka sistēmas operators nesniedz Pasūtītājam sistēmas pakalpojumus no Piegādātāja neatkarīgu iemeslu dēļ.

Atbilde:

Pasūtītājs informē, ka atbilstoši nolikuma 1.pielikuma “Tehniskā specifikācija” 9.punktam, Piegādātājs nodrošina dabasgāzes piegādi atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, savukārt atbilstoši vispārīgās vienošanās projekta 5.2.punktam, dabasgāzes piegādi Pasūtītājam gazificētajos objektos līdz dabasgāzes apgādes sistēmas piederības robežai atļautās maksimālās slodzes nodrošina sadales sistēmas operators normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Arī no vispārīgās vienošanās projekta 9.2. un 9.3.punktos iekļautajiem līgumsodiem secināms, ka Piegādātājs nav atbildīgs par dabasgāzes piegādes kavējumiem, ja šādi kavējumi nav radušies Piegādātāja vainas dēļ. Attiecīgi, Pasūtītājs nesaskata nepieciešamību veikt grozījumus nolikumā.

2. Jautājums:

Ja Piegādātājs savlaicīgi nesaņem komercuzskaites mērāparātu rādījumus, tam ir tiesības izrakstīt rēķinu pēc visu iepriekšējo mēnešu, taču ne vairāk kā pēdējo 12 (divpadsmit) mēnešu, vidējā patēriņa.

Atbilde:

Pasūtītājs informē, ka komercuzskaites mērāparātu rādījumus Piegādātājs saņem nevis no Pasūtītāja, bet no sadales sistēmas operatora AS “GASO” saskaņā ar Sadales sistēmu pakalpojumu līgumu starp Piegādātāju/Tirgotāju un sadales operatoru. Mērāparātu rādījumu nodošanas kārtību nosaka sadales sistēmas operators. Atbilstoši AS “GASO” 15.12.2017. Sadales sistēmas pakalpojumu izmantošanas kārtības dabasgāzes lietotājiem, kuri nav saistītie lietotāji 10.punktam (publicēts AS “GASO” tīmekļa vietnē internetā), ja SSO nesaņem datus no Lietotāja Telemetrijas sistēmas un/vai Lietotājs noteiktajā laikā nepaziņo dabasgāzes ikdienas patēriņu, SSO automātiski nosaka Lietotāja diennakts dabasgāzes patēriņu, kā pēdējo trīs Gāzes dienu vidējo apjomu.

Pasūtītājs vērs uzmanību, ka šāda kārtība noteikta arī nolikuma 4.pielikumam pievienotās Vispārīgās vienošanās projekta 4.3.punktā, kur paredzēta, *ja komercuzskaites mēraparātiem uzstādīti temperatūras un spiediena korektori, uzskaites datus nosaka standarta apstākļos. Komercuzskaites mēraparātu rādījumus Pasūtītājs paziņo sadales sistēmas operatoram, ievērojot kārtību un termiņus, kas noteikti sadales sistēmas operatora tīmekļa vietnē publicētajā dabasgāzes uzskaites un komercuzskaites mēraparātu rādījumu paziņošanas kārtībā.* Savukārt vispārīgās vienošanās 4.8.punkts paredz, *ja Pasūtītājs normatīvajos aktos un šajā Līgumā noteiktajā kārtībā un termiņā neiesniedz informāciju par faktiski saņemto dabasgāzi, sadales sistēmas operators aprēķina izlietotās dabasgāzes daudzumu sadales sistēmas operatora tīmekļa vietnē publicētajā sadales sistēmas pakalpojumu izmantošanas kārtībā paredzētajā kārtībā.*

Pamatojoties uz iepriekšminēto, Pasūtītāja ieskatā grozījumi vispārīgās vienošanās projektā nav nepieciešami.

3.-6. Jautājums:

Piegādātājs akcīzes nodokli aprēķina par taksācijas periodā piegādāto dabasgāzi, pamatojoties uz dabasgāzes sistēmas operatoru un Pasūtītāja sniegto informāciju par kopējo saņemto dabasgāzes apjomu, kā arī dabasgāzes apjomu sadalījumā pa izmantošanas mērķiem.

Ja Pasūtītājs normatīvajos aktos un šajā Līgumā noteiktajā kārtībā un termiņā neiesniedz informāciju par faktiski saņemto dabasgāzi, akcīzes nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar Piegādātāja veiktajiem aprēķiniem pēc likuma "Par akcīzes nodokli" 15.1 panta pirmās daļas 1.punktā noteiktās nodokļa likmes par Pasūtītājam piegādāto dabasgāzes apjomu periodā, par kuru informācija nav saņemta.

Ja Pasūtītāja patērētajai dabasgāzei saskaņā ar normatīvajiem aktiem tiek piemērota samazināta akcīzes nodokļa likme, tā no nodokļa ir atbrīvota vai nodokli nepiemēro, Pasūtītājs atsevišķi uzskaita vai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aprēķina dabasgāzes apjomu atbilstoši Līguma norādītajiem dabasgāzes lietošanas mērķiem. Informāciju par dabasgāzes apjomu, sadalījumā pa izmantošanas mērķiem, Pasūtītājs paziņo Piegādātājam pirms rēķina izrakstīšanas vienlaikus ar informāciju par dabasgāzes patēriņu norēķinu periodā.

Lai noteiktu dabasgāzes apjomu, ko atbilstoši normatīvajiem aktiem neapliek vai atbrīvo no akcīzes nodokļa vai arī kam tiek piemērota samazināta akcīzes nodokļa likme, Pasūtītājs nodrošina šī dabasgāzes apjoma atsevišķu uzskaiti, uzstādot atsevišķus dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparātus. Pasūtītājs nodokļa taksācijas periodā paziņo Piegādātājam izmantotās dabasgāzes apjomu sadalījumā pa konkrētajiem mērķiem, norādot attiecīgos regulā Nr.1893/2006 noteiktos NACE klasificētos procesus un kodus, kā arī paziņo to izmantotās dabasgāzes apjomu, kuru ar nodokli neapliek vai no nodokļa atbrīvo.

Lūdzam Vienošanās projektā iekļaut apliecinājumu par dabasgāzes izmantošanas mērķi akcīzes nodokļa piemērošanai.

Atbilde:

Pasūtītājs informē, ka nolikuma 4.pielikumā iekļautās vispārīgās vienošanās projekta 8.1.6. punkts un 8.3.10.punkts paredz piegādātāja un pasūtītāja apņemšanos ievērot Enerģētikas likuma, Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 „Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” un ciņu saistošo Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasības. Pasūtītāja ieskatā, Pasūtītāja un Piegādātāja saistības, kas attiecināmas uz akcīzes nodokļa aprēķinu, ir iekļautas Ministru kabineta 04.04.2017. noteikumos Nr. 199 “Noteikumi par dabasgāzes apriti un akcīzes nodokļa piemērošanas kārtību”, tostarp noteikumu 74.punktā, kas paredz, ka *galalietotājs, kas izmanto dabasgāzi šo noteikumu 58. un 61. punktā minētajiem mērķiem, nodrošina izmantotās dabasgāzes atsevišķu uzskaiti sadalījumā pa minētajiem mērķiem. Galalietotājs dabasgāzes tirgotāja vai apstiprināta noliktavas turētāja darbībā ar dabasgāzi noteiktajā termiņā paziņo minētajam tirgotājam vai noliktavas turētājam nodokļa taksācijas periodā izmantotās dabasgāzes*

apjomu sadalījumā pa konkrētajiem mērķiem, norādot attiecīgos regulā Nr. 1893/2006 noteiktos NACE klasificētos procesus un kodus, kā arī paziņo to izmantotās dabasgāzes apjomu, kuru atbilstoši šo noteikumu 67. punktam ar nodokli neapliiek.

Nemot vērā, ka jautājumi par akcīzes nodokļa aprēķināšanu ir noregulēti likumā “Par akcīzes nodokli” un Ministru kabineta 04.04.2017. noteikumos Nr. 199 “Noteikumi par dabasgāzes apriti un akcīzes nodokļa piemērošanas kārtību”, Pasūtītājs nesaskata nepieciešamību dublēt iepriekšminētā likuma regulējumu vispārīgās vienošanās projektā.

Pasūtītājs informē, ka dabasgāze iepirkuma procedūras ietvaros tiek saņemta un izmantota Pasūtītāja objektos kā kurināmais. Papildus Finanšu piedāvājumā norādītajai dabasgāzes cenai Pasūtītājs katru mēnesi atbilstoši patērētajam dabasgāzes daudzumam maksās akcīzes nodokli dabasgāzes izmantošanas mērķim par kurināmo. Gadījumā, ja vispārīgās vienošanās spēkā esamības laikā kādam no objektiem tiks mainīts dabasgāzes izmantošanas mērķis, Pasūtītājs rīkosies saskaņā ar Ministru kabineta 04.04.2017. noteikumos Nr. 199 “Noteikumi par dabasgāzes apriti un akcīzes nodokļa piemērošanas kārtību” noteikto kārtību, kas paredz dabasgāzes apjoma atsevišķu uzskaiti, uzstādot atsevišķus dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparātus, kā arī paziņos Piegādātājam izmantotās dabasgāzes apjomu sadalījumā pa konkrētiem mērķiem, un nepieciešamības gadījumā izsniegs Piegādātājam apliecinājumu par dabasgāzes izmantošanas mērķi akcīzes nodokļa piemērošanai.

7. Jautājums:

Operatīvie sakari par dabasgāzes apgādes režīma regulēšanu tiek uzturēti ar sadales sistēmas operatora dispečeriem pa sadales sistēmas operatora tīmekļa vietnē norādītajiem tālruņa numuriem vai ar sadales sistēmas operatora avārijas dienestu pa tālruni 114.

Atbilde:

Pasūtītājs informē, ka nolikuma vispārīgās vienošanās projekta 11.5.punkts paredz: *Operatīvie sakari par dabasgāzes apgādes režīma regulēšanu tiek uzturēti ar sadales sistēmas operatoru dispečeriem pa sadales sistēmas operatora tīmekļa vietnē norādītajiem tālruņa numuriem vai ar sadales sistēmas operatora avārijas dienestu pa tālruni 114.* Attiecīgi, Pasūtītāja ieskatā iespējamā piegādātāja norādītā informācija ir jau iekļauta vispārīgās vienošanās projektā.

8.Jautājums.

Vainīgā Puse ir atbildīga otrai Pusei par tiešajiem zaudējumiem, kas vainīgās Puses vainas dēļ Līguma neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā radušies otrai Pusei.

Lūdzam izslēgt Vienošanās projekta 9.4.-9.6. punktus vai noteikt šajos punktos sankciju, ne lielāku par EUR 500 sakarā ar to, ka šobrīd šajos punktos Piegādātājam noteiktā soda sankcija ir nesamērīgi liela. Latvijas Republikā dabasgāzes tirgus ir atvērts un Pasūtītājs var brīvi pirkt dabasgāzi no jebkura cita Latvijas Republikā reģistrēta dabasgāzes tirgotāja, vai no piegādātāja, kas piedāvā nākamo zemāko cenu, gadījumā, ja kaut kādu iemeslu dēļ to nav iespējams pirkt no konkrētā Piegādātāja. Vēršam uzmanību uz to, ka Līgumā noteiktajam soda apmēram būtu jābūt vismaz tuvinātam pusei radušo zaudējumu apmēram, kuri radušies no zaudējumu nodarījušās puses prettiesiskās darbības. Ar Vienošanās projekta 9.7.punktā ietverto regulējumu Pasūtītājam tiek kompensēti zaudējumi 100% apmērā, ja tādi vispār ir radušies, tādēļ nav pamata atbilstoši Līguma 9.4. – 9.6. punktiem prasīt no Piegādātāja vēl arī nesamērīgi lielu līgumsodu par šajos punktos noteiktajiem pārkāpumiem.

Iebilstam pret Vienošanās projekta 9.14.punktā noteikto līgumsoda piemērošanu, kā arī līgumsoda apmēru EUR 1 000 000,00 (viens miljons euro, 00 centi) apmērā. Šajā punktā noteiktās personas šajā punktā noteikto pārkāpumu vai nodarījumu gadījumā veikto izmeklēšanas darbību, kuras veic tam speciāli pilnvarotas tiesībsargāšanas iestādes, rezultātā, atzīstot tās par vainīgām pārkāpuma vai nodarījuma izdarīšanā, saņems atbilstošu sodu par savu pārkāpumu vai nodarījumu. Nav saprotams, kad gadījumos, kad minētās personas saņem atbilstošu sodu par savu pārkāpumu vai nodarījumu no tiesībsargājošo iestāžu puses, Piegādātājs par šo gadījumu vēlas vēl nepamatoti

piemērot savā labā nesamērīga apmēra līgumsodu. Lūdzam sniegt pamatojumu par Piegādātāja interesi piemērot šajā punktā noteiktajos gadījumos līgumsodu, ka arī par interesi piemērot tieši šāda apmēra līgumsodu. Kā arī lūdzam izslēgt pilnībā Vienošanās projekta 9.14.punktu.

Atbilde:

Līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā). Atbilstoši Civillikuma 1716.panta otrajai daļai, līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1717.panta pirmo daļu, līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Pasūtītāja ieskatā nav pamatota iespējamā piegādātāja norāde, ka Latvijas Republikā dabasgāzes tirgus ir atvērts un Pasūtītājs var brīvi pirkt dabasgāzi no jebkura cita Latvijas Republikā reģistrēta dabasgāzes tirgotāja, vai no piegādātāja, kas piedāvā nākamo zemāko cenu, gadījumā, ja kaut kādu iemeslu dēļ to nav iespējams pirkt no konkrētā Piegādātāja.

Pasūtītājs informē, ka dabasgāzes iepirkumu Pasūtītāja vajadzībām regulē Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likums. Attiecīgi, Pasūtītājam nav iespējams iepirkt dabasgāzi no brīvi izvēlēta dabasgāzes tirgotāja, bet gan tikai organizējot iepirkuma procedūru saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likumu. Atbilstoši 07.02.2017. Ministru kabineta noteikumu Nr. 78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 55.punktā minētajam, Pasūtītājam ir saistoši termiņi, kādā ir jāpaziņo par tirgotāja maiņu. Gadījumā, ja saskaņā ar vispārīgās vienošanās 9.4., 9.5. un 9.6. punktu, Piegādātājs atsakās no iepirkuma līguma izpildes vai dabasgāze netiek piegādāta Piegādātāja vainas dēļ, Pasūtītājam rodas zaudējumi, kas saistīti ar iepirkuma procedūras jaunu organizēšanu un cita tirgotāja izvēli vai arī dabasgāzes iegādi pēdējās garantētās piegādes ietvaros. Tāpat Pasūtītājs vērš uzmanību, ka vispārīgās vienošanās projekta 9.4., 9.5. un 9.6. punktā iekļautais līgumsods attiecināms tikai uz gadījumiem, kad Piegādātājs atsakās no sava jau izteiktā cenu piedāvājuma un/vai piešķirtā iepirkuma līguma saistību izpildes, līdz ar to, Pasūtītāja ieskatā šajos punktos iekļautais līgumsods EUR 10 000 apmērā ir samērīgs un kalpo kā preventīvs līdzeklis, lai atturētu iespējamo piegādātāju no tādu cenu piedāvājumu izteikšanas, kuru piegādātājs nav gatavs izpildīt..

Pasūtītājs norāda, ka šāds regulējums, kas ietverts tā izstrādātajos iekšējos normatīvajos aktos, balstās uz labas pārvaldības principa ievērošanu. Pasūtītājs norāda, ka, ja Pasūtītāja sadarbības partneris ir iesaistīts noziedzīgā nodarījumā un Pasūtītājs ir saistīts ar šādu darījuma partneri, Pasūtītājam rodas negatīvas sekas, kas atstāj ietekmi ne tikai uz Pasūtītāja reputāciju, bet var radīt arī finansiālus riskus Pasūtītāja darbībai, kas ievērojami pārsniedz ar konkrētā līguma neizpildi saistītos riskus. Pasūtītājs norāda, ka tam ir svarīgi izvairīties no negodprātīgiem darījumu partneriem vai partneriem ar sliktu reputāciju, kā arī atbildīgi pieņemt lēmumus par darījumu veikšanu. Līgumsods, kas noteikts Vispārīgās vienošanās projekta 9.14.punktā, noteikts ar mērķi samazināt risku Pasūtītājam tikt iesaistītam krāpnieciskos darījumos, kā arī nav pretrunā ar Civillikuma normām, kas paredz līgumsodu par pārkāpumiem, ja tie saistīti ar atturēšanos veikt kādas konkrētas darbības.

Papildus jānorāda, ka Pasūtītāja ieskatā, piemēram, aizliegtas vienošanās publiskajos iepirkumos ir viens no bīstamākajiem veidiem, kā kavēt un kropļot konkurenci pastāvošajā tirgū. Līdz ar to līgumsoda apmērām ir jābūt pietiekami lielam, lai preventīvi atturētu personu no vēlmes pieļaut šādu būtisku pārkāpumu.

Situācijā, kad Izpildītājs, tā amatpersonas vai līguma izpildē iesaistītie Izpildītāja darbinieki ir atzīti par vainīgiem noziedzīgā nodarījumā vai konkurences tiesību pārkāpumā, kas saistīts ar šī līguma noslēgšanas procedūru vai izpildi, Pasūtītājam pastāv nopietni reputācijas, kā arī finansiāli riski, kas var novest pie ievērojamiem zaudējumiem uzņēmumam.

Papildus jānorāda, ka iepriekš minētais Līguma punkts paredz Pasūtītāja tiesības, nevis pienākumu pieprasīt no Izpildītāja līgumsodu, attiecīgi katrs konkrētais gadījums tiek vērtēts atsevišķi, izvērtējot sekas un piemērojot samērīguma principu.

Līgumsoda institūts ir uzskatāms par saistību tiesību pastiprinājuma veidu, kas šajā gadījumā iedarbojas kā preventīvs līdzeklis, lai atturētu Izpildītāju no noziedzīga nodarījuma vai konkurences tiesību pārkāpuma izdarīšanas. Tāpat jāvērs uzmanība uz apstākli, ka šī punkta piemērošanai ir nepieciešams spēkā stājies tiesas nolēmums.

Ņemot vērā minētos argumentus par Vispārīgās vienošanās 9.14.punktā redakciju, Pasūtītājs informē, ka grozījumi netiks veikti.

Iepirkumu komisijas priekšsēdētāja

K.Meiberga